

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

SYLABUS MODUŁU (PRZEDMIOTU)

Informacje ogólne

Nazwa modułu: PATOMORFOLOGIA Z PATOLOGIĄ JAMY USTNEJ	
Rodzaj modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Wydział PUM	Lekarsko –stomatologiczny (WLS)
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny (KLD)
Specjalność	-
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
Rok, semestr studiów np. rok 1, semestr (I i II)	Rok 2, semestr (III)
Liczba przypisanych punktów ECTS (z rozbiciem na semestry)	7
Formy prowadzenia zajęć	wykłady/seminaria/ćwiczenia/ (liczba godzin) III semestr: W-20, S-15, Ćw-50
Forma zaliczenia	egzamin końcowy: ☐ testowy ☐ praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	Prof. dr hab. n. med. Elżbieta Urasińska
Osoby prowadzące zajęcia z zaznaczeniem adiunkta dydaktycznego lub osoby odpowiedzialnej za przedmiot	<i>prof. dr hab. med. Elżbieta Urasińska:</i> <i>sekrpato@pum.edu.pl</i> <i>prof. dr hab. med. Maria Chosia:</i> <i>mchosia@pum.edu.pl</i> <i>prof. dr hab. med. Wenancjusz Domagała:</i> <i>wenek@pum.edu.pl</i> <i>dr hab. med. Katarzyna Karpińska –</i> <i>Kaczmarczyk: kkarpi@pum.edu.pl</i> <i>dr hab. med. Paweł Domagała:</i> <i>paweldom@hotmail.com</i> <i>dr med. Jolanta Hybiak (adiunkt</i> <i>dydaktyczny): jhybiak@gmail.com</i> <i>dr med. Magdalena Lewandowska:</i> <i>puellae@o2.pl</i> <i>dr med. Marek Masiuk:</i> <i>marek.masiuk@gmail.com</i>
Strona internetowa jednostki	https://www.pum.edu.pl/wydzialy/wydzial-lekarski/Katedra-i-Zaklad-Patomorfologii
Język prowadzenia zajęć	polski

Informacje szczegółowe

Cele modułu/przedmiotu		<p>Celem kształcenia studentów kierunku lekarsko-dentystycznego w zakresie patomorfologii z patologia jamy ustnej jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie studentów z przyczynami, mechanizmami rozwoju, cechami fenotypowymi i skutkami choroby na poziomie makroskopowym, mikroskopowym i molekularnym • nauczanie umiejętności ustalenia związków między wykładnikami morfologicznymi choroby a objawami klinicznymi i decyzjami terapeutycznymi • nauczanie umiejętności posługiwania się algorytmami diagnostycznymi, które wymagają badań mikroskopowych dla ustalenia rozpoznania chorób • nauczanie umiejętności logicznego powiązania objawów klinicznych z przyczyną choroby i wyjaśnienia przyczyn zgonu w oparciu o wyniki autopsji i badań mikroskopowych
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	Znajomość anatomii prawidłowej, histologii, biochemii i fizjologii.
	Umiejętności	Umiejętność pracy przy pomocy mikroskopu, umiejętność obsługi komputera. Krytyczne czytanie literatury fachowej.
	Kompetencji społecznych	Nawyk samokształcenia, odpowiedzialność za powierzone dobro, umiejętność pracy w grupie, umiejętność komunikacji interpersonalnej, rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie.

Opis efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu)			
Ip. efektu kształcenia	Student, który zaliczył moduł (przedmiot) wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do Zakładanych Efektów Kształcenia	Sposób weryfikacji efektów kształcenia*
W01	zna czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne	K_C.W06	<p>Oceniane na ćwiczeniach, kolokwiah testowych i na egzaminie końcowym. Kolokwia testowe: 2 sprawdziany testowe zawierające 44 pytania. Egzamin końcowy składa się z egzaminu praktycznego (ocena umiejętności ustalenia rozpoznania w wybranych preparatach histopatologicznych) i egzaminu testowego (100 pytań testowych).</p>
W02	zna patomechanizm chorób alergicznych, wybranych chorób uwarunkowanych nadwrażliwością, autoimmunizacyjnych i niedoborów odporności	K_C.W11	
W03	zna i rozumie pojęcie zdrowia i choroby, mechanizmów powstawania oraz rozwoju procesu chorobowego na poziomie molekularnym, komórkowym, tkankowym oraz ogólnoustrojowym, objawów klinicznych choroby, rokowania i powikłań w jej przebiegu	K_C.W13	
W04	zna i omawia mechanizmy odczynu zapalnego i gojenia się ran	K_C.W14	
W05	zna podstawowe zaburzenia: regulacji wydzielania hormonów, gospodarki wodnej i elektrolitowej, równowagi kwasowo-zasadowej, pracy nerek i płuc oraz mechanizmy powstawania i skutki zaburzeń w układzie sercowo-naczyniowym, w tym wstrząs	K_C.W15	
W06	zna metody diagnostyczne wykorzystywane w patomorfologii oraz rolę badań laboratoryjnych w profilaktyce i rozpoznawaniu zaburzeń narządowych i układowych	K_C.W16	
W07	rozpoznaje znamiona śmierci i zmiany pośmiertne oraz zna zasady techniki i diagnostyki sekcyjnej zwłok	K_C.W17	

U01	przewiduje i wyjaśnia złożone patomechanizmy zaburzeń prowadzących do powstawania chorób	K_C.U04	Oceniane na ćwiczeniach, kolokwiah testowych i na egzaminie końcowym. Kolokwia testowe: 2 sprawdziany testowe zawierające 44 pytania. Egzamin końcowy składa się z egzaminu praktycznego (ocena umiejętności ustalenia rozpoznania w wybranych preparatach histopatologicznych) i egzaminu testowego (100 pytań testowych).
U02	opisuje przebieg kliniczny chorób w procesach patologicznych	K_C.U05	
U03	opisuje zmiany patologiczne komórek, tkanek i narządów w zakresie zaburzeń w krążeniu, zmian wstecznych, zmian postępowych oraz zapaleń	K_C.U06	
U04	opisuje zmiany patologiczne wywołane infekcją HIV i obserwowane u chorych na AIDS	K_C.U07	
K01	wykazuje nawyk samokształcenia i uczenia się przez całe życie	K_K01	
K02	akceptuje potrzebę standardów etycznych i uwarunkowania prawne związane z wykonywanym zawodem	K_K02	
K03	rozumie poczucie odpowiedzialności za powierzone dobro	K_K07	
K04	potrafi formułować opinie dotyczące różnych aspektów działalności zawodowej	K_K10	

Tabela efektów kształcenia dla modułu (przedmiotu) w odniesieniu do form zajęć

lp.	SYMBOL (odniesienie do) Zakładanych Efektów Kształcenia	Forma zajęć dydaktycznych							
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	inne..
1.	K_C.W06	x	x	x					
2.	K_C.W11		x						
3.	K_C.W13	x	x	x					
4.	K_C.W14		x	x					
5.	K_C.W15	x	x	x					
6.	K_C.W16	x	x	x					
7.	K_C.W17			x					
8.	K_C.U04			x					
9.	K_C.U05	x	x	x					
10.	K_C.U06	x	x	x					
11.	K_C.U07		x	x					
12.	K_K01		x	x					
13.	K_K02		x	x					
14.	K_K07		x	x					
15.	K_K10		x	x					

lp. treści kształcenia	Opis treści kształcenia	ilość godzin	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
	Wykłady: 20h		
TK01	Wprowadzenie do patomorfologii. Niewydolność krążenia prawo i lewokomorowa (przyczyny, wykładniki morfologiczne). Zawał mięśnia sercowego (epidemiologia, etiopatogeneza, klasyfikacja, obraz mikroskopowy i makroskopowy, powikłania).	2	W01, W03, W05, W06, U02, U03
TK02	Stłuszczenie, otluszczenie, otyłość, martwica, przerost, rozrost, zanik, metaplasja, dysplazja (przyczyny, patomechanizm, przykłady – zmiany makro i mikroskopowe).	1	W01, W03, W05, W06, U02, U03
TK03	Gruźlica (epidemiologia, etiologia, patogeneza, klasyfikacja, obraz mikroskopowy i makroskopowy, powikłania).	1	W01, W03, W05, W06, U02, U03
TK04	Nowotwory (definicja, mianownictwo, cechy charakterystyczne – mikroskopowe i makroskopowe - nowotworów łagodnych i złośliwych, epidemiologia, molekularne podstawy karcynogenezy: onkogeny, geny supresorowe, geny regulujące apoptozę, geny odpowiedzialne za reparację DNA; angiogeneza w nowotworach, mechanizmy powstawania przerzutów nowotworowych; karcynogeneza chemiczna, popromienna, wirusowa; grading versus staging; metody diagnostyki nowotworów i stanów przednowotworowych.	2	W01, W03, W05, W06, U02, U03
TK05	Rak płuca i rak nerki (epidemiologia, etiologia, patogeneza, czynniki ryzyka, klasyfikacja, obraz makro i mikroskopowy).	2	W01, W03, W05, W06, U02, U03
TK06	Rak przełyku i rak jelita grubego (epidemiologia, etiologia, patogeneza, czynniki ryzyka, klasyfikacja, obraz makro i mikroskopowy).	2	W01, W03, W05, W06, U02, U03
TK07	Czerniak złośliwy i rak prostaty (epidemiologia, etiologia, patogeneza, czynniki ryzyka, klasyfikacja, obraz makro i mikroskopowy).	2	W01, W03, W05, W06, U02, U03
TK08	Rak krtani i nosogardła (epidemiologia, etiologia, patogeneza, czynniki ryzyka, klasyfikacja, obraz makro i mikroskopowy).	2	W01, W03, W05, W06, U02, U03
TK09	Odczynowe powiększenie węzłów chłonnych (mononukleozą zakaźną, choroba kociego pazura, Yersiniosis, granuloma inguinale; obraz makro i mikroskopowy)	2	W01, W03, W05, W06, U02, U03
TK10	Choroba Hodgkina i NHL (epidemiologia, etiologia, patogeneza, czynniki ryzyka, klasyfikacja, obraz makro i mikroskopowy).	2	W01, W03, W05, W06, U02, U03
TK11	Rak piersi (epidemiologia, etiologia, patogeneza, czynniki ryzyka, klasyfikacja, obraz makro i mikroskopowy, czynniki prognostyczne i predykcyjne).	2	W01, W03, W05, W06, U02, U03
	Seminaria: 15h		
TK01	Mechanizmy i przyczyny powstawania zakrzepów. Patogeneza powstawania obrzęków. Źródła materiału zatorowego i podział zatorów. Zawał płuca.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04

TK02	Podział zapaleń. Zapalenia ropne. Ostre zapalenia płuc (odoskrzelowe zapalenie płuc, płatowe zapalenie płuc).	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04
TK03	Nowotwory wątroby. Zapalenia wątroby.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04
TK04	Klasyfikacja nowotworów jajnika i jądra.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04
TK05	Nowotwory łagodne i złośliwe jamy ustnej. Zapalenia miazgi i tkanek okołowierzchołkowych oraz choroby przyzębia.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04
TK06	Torbiele szczęki i żuchwy. Nowotwory pochodzenia zębowego. Guzy oczodołu. Przerzuty w okolicy głowy i szyi.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04
TK07	Zapalenia błony śluzowej nosa i zatok przynosowych. Polipy nosa i zatok przynosowych. Klasyfikacja nowotworów ślinianek. Wybrane nowotwory OUN: gwiaździak, glejak wielopostaciowy, skąpodrzewiak.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04
TK08	Zapalenia tarczycy. Raki tarczycy	1	W01, W02, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04
Ćwiczenia: 50h			
TK01	Zaburzenia w krążeniu	4	W01, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04, W07, U01
TK02	Zmiany wsteczne i rozplemowe	4	W01, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04, W07, U01
TK03	Zapalenia	4	W01, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04, W07, U01
TK04	Nowotwory	4	W01, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04, W07, U01
TK05	Patologia układu oddechowego i pokarmowego.	4	W01, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04, W07, U01
TK06	Patologia układu oddechowego i pokarmowego.	4	W01, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04, W07, U01
TK07	Patologia jamy ustnej i skóry	4	W01, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04, W07, U01
TK08	Patologia szczęki i żuchwy. Nowotwory kości.	4	W01, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04, W07, U01
TK09	Patologia nosa, zatok przynosowych, nosogardła, krtani. Patologia układu nerwowego.	4	W01, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04, W07, U01
TK10	Patologia tarczycy i układu chłonnego.	4	W01, W03, W04, W05, W06, U02, U03, U04, K01, K02, K03, K04, W07, U01
TK11	Demonstracyjne sekcje zwłok	10	W06, W07, U01, U02, U03

Zalecana literatura:			
Literatura obowiązkowa			
1. "Patologia znaczy słowo o chorobie". J. Stachura i W. Domagała. Wyd. PAU, Kraków, wyd. III, t.I, 2016 (ISBN 978-83-7676-241-8), t.II 2009 (ISBN 978 – 83 – 60184 – 02 -8)			
Literatura uzupełniająca			
1. „Patologia Robbinsa”, wyd. II polskie, red. W. Olszewski. Wyd. Elsevier, rok wydania: 2014 (ISBN: 978-83-7609-903-3)			
2. „Podstawy patologii”. W. Domagała, M. Chosia, E. Uraśńska. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2010 (ISBN: 978-83-200-3499-8)			
3. „Atlas histopatologii”. W. Domagała, M. Chosia, E. Uraśńska, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2007 (ISBN 10:83-200-3476-0 lub ISBN 13:978-83-200-3476-9)			
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)			
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]		
	W ocenie (opinii) nauczyciela	W ocenie (opinii) studenta	Średnia
Godziny kontaktowe z nauczycielem	85		
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	85		
Czytanie wskazanej literatury	10		
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	0		
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	20		
Przygotowanie do egzaminu	40		
Inne			
Summaryczne obciążenie pracy studenta	240		
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	7		
Uwagi			

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów kształcenia:

EP – egzamin pisemny

EU - egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZC – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O - ocena aktywności i postawy studenta

SL - sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS - ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

i inne